د ويښ زلمي مترقي نهضت غړی

حاجي محمدآصف "پاس يوسفي"

همدااوس (۱۴مه داګست ۲۰۱۴ع ـ دماځيګرڅلوربجې)په روهي ويبپاڼه کي ديوه خپاره سوي پيغام له لاري خبرسوم چي حاجي محمد آصف جان (پاس يوسفي) وفات سوی دئ. انالله وانااليه راجعون

دخواشينی ډېره درنه هښمه مي پرمغزوراغله. شاوخوامي دوستانوته تيلفونونه وکړل، له هيچاسره مي دزړه دخوالې او غم سړولو مجال ونه موند. زه په دغه درانه غم کي دحاجي اغا له ټولي کورنۍ سره ځان شريک ګڼم اوپه تېره بياګرانوورورښوعارف جان، اشرف جان اومحترم جليل جان نقشبندي ته دزړه له کومي تسليت وايم او له ناکامه قلم ته پناه وړم.

پاس يوسفي صاحب موږ (حاجي اغا) باله اوزه ئې دمخلصانه دوستۍ وياړلرم. دده دوفات په خبرېدومي ذهن ددروڅلورو لسيزوخاطروته ولاړ. په تېرو شلو، پنځه ويشتوکلونوکي چي به حاجي اغاهروخت ټورنټوته تشريف راووړ، مابه هرومرو ورسره کتل اوچي دخدای حق ووايو،هروخت به ئې په خبراخيستلوکي له ماڅخه وار دمخه کاوه.د حاجي اغامجلس ډېر خوږ وو. خبري ئې هيڅ وخت پرچانه غمېدلې. اورېدونکي به تل په تلوسه کي وو، چي دده له خولې څخه دوطن د وياړونو يوه په زړه پوري خاطره واوري. پاک خدای دده حافظه له دغه رازخاطروڅخه مالامال کړې وه. په مجلس کي به ئې اولسي کيسې، د کندهاردمحلي شاعرانو دظرافت نکلونه،زموږ دفارسي اوپښتوادب دکلاسيکوشاعرانوله کلامه خوراپرځای بيتونه دخبروپر وخت هر کله راته اورول. حاجي اغا دجامعې له ټولو طبقاتوسره دمجلس اجنداء درلوده. له روښانفکروسره به ئې دوطن پر حالاتو ، دهيوادپه تاريخ او دملي مبارزينوپرکارنامو مستند بيانونه کول. له ادبپوهانوسره به ئې په مجلس کي دپښتواوفارسي ادب له ذخيروڅخه پرېمانه مثالونه

راوړلای سوای. له سیاسیونوسره به ئې په مجلس کي هروخت دهیواد پر ملي مصالحوټینګارکاوه. له اولسي مشرانوسره په مجلس کي ئې دجرګومرکونرخونه هروخت په پام کي نیول.لنډه ئې دا چي دده په مجلس کي هرچاخپله ورکه موندلای سوای.

حاجي اغا ډېرپیاوړی قلم درلود. په پښتواوفارسي ئې نظم اونثر کیښ. فارسي شعر ئې دېوخوالي درجې ته رسولی او دحقیقي میني او عرفان په رنګ رنګولی وو. خوپښتو شعر ئې ټول دوطن خواري ورځي او دبې وطنی شواخون ته وقف کړی وو. په مجموع کي ئې داشعارو محتوازیاتره پرملي او اولسي ګټو راتاوېدله. هروخت چي به ئې شعر ووایه، هرومرو ئې زماسره شریک کاوه. پخپل ښکلي خط به ئې راته لیږه. یووخت ئې راته لیکلي وه چي دشعرونسبتاغټه برخه ئې په د وروستیولسیزوپه جریان کي تلف سوې ده.زه به دلته دده دپښتواو فارسي کلام دوې نمونې راوړم.

ماهـــــــــرسه هرڅه زده کړه خوپښتومه هېروه

غیرت اوپښتنواله دپلـــــــــــــرومه هېروه

اتل وې په نړی کي دهمت ســـــــاری دي نه وو

تاریخ دي ګوره ډک له حـــــــــماسومه هېروه

ګلشن اومنظرو ته دبل ملک چي ګـــــورې، ګوره

عظمت دخپلوغـــــــــرونو او دښتومه هېروه

ته خــــواراوزبون نه وې"هوتکي" تاریخ ته ګوره

شـــــــــوکت د"ابدالیو" په چړچړمه هېروه

څرګندحقیقت دادئ چي لـــوی هند وایران ستاوو

" شبخون" او فتوحــــــات دپښتنو مه هېروه

نوټونه ډېرچاپ سوي چي ځان خرڅ نه کړې افغانه!

جـــــذبه اوبداثر ددې نــــــــوټو مه هېروه

غلام به ستا څه جـــوړ کي دا حلقه محسوسه نه ده

غوږنیسه! پټ دامــــــــونه په دانو مه هېروه

مادي دنیاورجذب کړې معنوي ارزښت دي هېرسو

داوخت دامتحـــــــــان خپل په مېلومه هېروه

پرخاوره چي توی ســـوي هغه ويني خرڅي نه کړې

"پاس" ګوره! داحسان اوخـــــدمتو مه هېروه

++++++++++

واله حسنت نــــــــمیداند زیان و سود را

میدهـــــد نذر رضــــایت بود را نابود را

تشنه لـــــعل لبت آواز از کـــــوثرکشد

" العطش" ګوید، همی، تاسرکشدناجود را

آمدم بهـــــــــرطلب سوی خرابات مغان

تامگـــــرازفیض مستان یابم آن موجود را

حیرت آئینه ام یادرفـــــــراموش خانه ام

غیر روشنگـــــر که داند؟ آتش این دود را

درشبستان طریقت زاده وهمست و پـــوچ

بی چراغ حق جستن گوهـــــــرمقصود را

هرکه غیر ازتو نخواهـــد عون ابراهیم وار

میتواند یافت"بارد" آتش نـــــــمرود را

عالم لاهـــوت وحدت برتر از ادراک ماست

دیدبایدباتفکر، عالـــــــم مشهود را

قبله دیوانگان طاق خـــــم ابروی اوست

تارک دنیانمی جـــــوید دگر معبود را

در ازل گفتم "بلی" غـــافل شدم از وسوسه

مغفرت خواهد کشود این درگه مسدود را

اینقدر دانـــم که "پاس" آشنایی مشکلست

حرمت مهر و صفا، ناممکن است مردود را

حاجي اغا دهیواد پر حالاتو هر وخت اندېښمن ښکارېدی. یو ځای دېښتانه پرغفلت خپله غوسه او قهر داسي ښکاره کړی دئ :

خپل د کور غل سوې، د دښمن مل سوې

په سترګو ړوندسوې، په لاسوشل سوې

دنـــــــیاتېربېري، قصې پـــــاتېري

"پاس" راته ګوره! هـــمکار د بل سوې

چي نه ویښېږې، مــــرګ دي مېلمه سه

عمري بیده سې، ورځ دي هـــم شپه سه

++++++++++++

دحاجي اغا کورنی په کندهارکي په ډېرښه نامه مشهوره وه. له خانزادګی سره ئې په څنګ کي ئې غریب پالنه هم درلوده. ځوانان او زاړه ئې ټول دتعلیم اوتحصیل په ګټه پسوللي او روښانه افکارئې درلودل. ددې کورنی په باب به زه یووخت که دخدای رضاوه، تفصیلي لیکنه وکړم. سمدلاسه به دحاجي اغا لنډ پېژندلیک له لوستونکوسره شریک کاندم.

حاجي محمدآصف جان (پاس یوسفي) چي موږ (حاجي اغا) باله،د افغانستان دخپلواکی دمعرکې دملي اتل اودسپین بولدک دکلا د سرښندونکي اوفداکاره قوموندان جنرال محمدیوسف خان زوی، د سرتیپ محبوب شاه خان لمسی اودکوچي محمدظریف خان ابراهیم خېل سلیمانخېل کړوسی وو چي د۱۳۰۳ هـ ش کال دحوت پر دریمه په کندهارکي زیږېدلی وو. داوو کالو وو چي پلارئې په شهادت ورسېد اوده په وړکینه دیتیمتوب څپېړه پرمخ وخوړه. په ۱۳۲۰ ش کال ئې رسمي ماموریت پیل کړ. پنځه کاله وروسته ترماموریت

ئي دحج فريضه اداکړه. له حج څخه تر راستنېدلو وروسته دوېښ زلميانوله خوځښت سره يوځای سواوترسپين ږيرتوبه ئي دوېښتابه افکار ورسره ساتلي ول.يو وخت ئې ماته په يوه ليک کي دالنډۍ کښلې وه :

په وجود زوړ په هوس ځوان يم

په خوله خندا په زړه کي توري ويني خورمه

پاس يوسفي داولسي جرګې په ديارلسمه دوره کي دکندهارښار له دوهمي حوزې څخه داستازي په توګه وټاکل سو اوپه پارلمان کي دملي اووطندوستو وکيلانوپه حلقه کي شامل وکيل وو. په هيواد کي دشهيد محمدداودخان دجمهوريت په اول کال دبغلان دوالي په توګه وټاکل سو چي دولايت په دوران کي ئې دپاکنفسی او عدالت خوښوني وياړلی ريکارډ خوندي کړ.

دثورپه اوله فاجعه کي دڅه مودې له پاره پلچرخي زندان ته واستول سو. دکارمل او نجيب په دوره کي ځو واره له دولت سره همکاری ته وبلل سو خوده دابلنه ونه منله او دناروغی په پلمه هندوستان ته ولاړ اوله هغه ځايه دامريکامتحده ايالاتوته مهاجرسو.

په مهاجرت کي هر وخت دوطن ياد ژړاوه اوماته ئې په يوه ليک کي کښلي وه چي" ... خدای مو دي په خير ژر وطن ته درسره بيايي، دمسافرمرګی، او دجلا وطنی دمرګ اوميرڅخه مودي خدای وساتي". دخواشينی خبره ده چي داارمان ئې پوره نه سو او دادئ، زه ئې اوس پر وفات باندي په پردېسی کي ژړېږم. حاجي اغا دسه شنبه په ورځ (۱۲ مه داګست ۲۰۱۴ع) په کلفيورنياکي وفات سو.

حاجي اغا پاس يوسفي يو وخت خپل دژوند حالات په نظم راته کښلي ول چي ځوبيته به ئې دلته راوړم او پاک روح ته به ئې دمغفرت دوعا وکړم.

ساعت دغــــم وو، دزحمت په ورځ کي

زمــــــــازېږېده دمصيبت په ورځ کي

دحــــــوت دريمه يو زر درې سوه درې

زمــــــــاپه خيال دمشقت په ورځ کي

پسله اوو کالــــــــــــو يتيم پاته سوم

پلارمي شهيدسو د رحمت په ورځ کي

که هوادار زمـــــايې، هوتک صاحبه!

پس نه پاتــــــــېږم دغيرت په ورځ کي

په سنه شل کي سوم په کارکي شامل

دارسمي کار وو دعسرت په ورځ کي

په شل پنځه کي دخدای کورته ولاړم

حج مي اداکـــــــړ دفرحت په ورځ کي

نوري قصې سته، کې پــــه نثر اورې؟

نظــــــــم به ليکو دنصرت په ورځ کي

ددې ځوکرښوپه ليکلوسره دهغه حق اداينه نه کېږي چي حاجي اغا مرحوم پرماباندي درلود. ددې حق مجراينه بل وخت ته پرېږدم.

(اللهم اغفره ورحمه وتجاوز عنه)

محمدمعصوم هوتک

آشاوا ـ کاناډا

۱۴ مه داگستې ۲۰۱۴ع

http://www.benawa.com/fullstory.php?id=60778#ixzz3AkBT3e1H ©